

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO, YLEINEN OSA 4.5.2018

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönnumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönnumerosi ja kyseisen kysymyksen numero. Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–12 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan (FINE) toimialaan kuuluu

- a) työttömyysvakuutus
- b) lakisääteinen eläkevakuutus
- c) lakisääteinen sairausvakuutus
- d) eläkekassojen ja säätiöiden lisäeläkkeet (1,5 p)

d); Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s.139

2. Jos ajoneuvon lakisääteisen liikennevakuutuksen ottaminen on laiminlyöty, laiminlyöntimaksun ja vakuutusmaksua vastaavan maksun määrää

- a) Trafi
- b) Valtiokonttori
- c) Liikennevakuutuskeskus
- d) se vakuutusyhtiö, jossa ajoneuvo oli viimeksi liikennevakuutettu (1,5 p)

b); Liikennevakuutuslaki 29 §

3. Vakuutuslautakunta (VKL)

- a) käsittelee vain kuluttaja-asioita
- b) käsittelee myös yritys vakuutusasioita
- c) voi käsitellä potilasvakuutusasioita
- d) ei käsittele asioita vakuutusyhtiön aloitteesta (1,5 p)

b); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 294 ja 295; Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 348–350.

4. Lääkevahinkovakuutus EI korvaa:

- a) vahinkoa, jos käytetty lääkevalmiste on ollut viallinen
- b) lääkkeen käyttämisestä aiheutunutta kosmeettista haittaa

- c) haittavaikutusta, jota ei ole ilmoitettu lääkkeen pakkausselosteessa
- d) muualta EU-alueelta kuin Suomesta ostettujen lääkkeiden aiheuttamia vahinkoja (1,5 p)

d); Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 460 ja 461

5. Jos liikennevakuutuksen korvauksensaajan olosuhteissa tapahtuu muutos, korvauksensaaja

- a) on velvollinen ilmoittamaan muutoksesta oma-aloitteisesti vakuutusyhtiölle, jos ilmoitusvelvollisuus on korvauspäätöksessä mainittu.
- b) ei ole velvollinen ilmoittamaan, koska vakuutusyhtiöllä on selonottovelvollisuus.
- c) ei ole velvollinen ilmoittamaan oma-aloitteisesti, jos olosuhdemuutos koskee kuntoutusasiaa.
- d) on velvollinen ilmoittamaan muutoksesta oma-aloitteisesti vain, jos olosuhdemuutos on olennainen. (1,5 p)

a); Liikennevakuutuslaki 68 §

6. Mikä seuraavista riskin vakuuttamiskelpoisuudesta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Riskin toteutumisen täytyy olla ennakoimaton, jotta riski voidaan vakuuttaa.
- b) Riskin toteutumisen täytyy olla täysin edunsaajan toiminnasta riippumaton.
- c) Riskin toteutumisen täytyy olla hyvin todennäköinen, jotta riskille voidaan määritellä vakuutusmaksu.
- d) Ainoastaan rahallisesti mitattava riski voidaan vakuuttaa. (1,5 p)

d); Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 67 ja 77–79

7. Syksyllä 2018 voimaan tuleva uusi vakuutusten tarjoamisesta annettu laki (VTL) sisältää sijoitusvakuutuksia koskevia erityissäännöksiä. Mikä niihin liittyvistä seuraavista väittämistä pitää paikkansa?

- a) Lähtökohtana on, että sijoitusvakuutuksen asianmukaisuus asiakkaalle on aina arvioitava ottaen huomioon tämän vakuutukseen liittyvää sijoitusalaa koskeva sijoituskokemus.
- b) Jos sijoitustuotetta ei tehdyn arvioinnin perusteella voida pitää asianmukaisena asiakkaalle, tämä ei voi hankkia kyseistä sijoitusvakuutusta.
- c) Lähtökohtana on, että asiakkaalle on annettava henkilökohtainen suositus, jolloin on arvioitava vakuutuksen asianmukaisuus ja soveltuvuus asiakkaalle.
- d) Toimeksiantosopimuksessa on aina mahdollista sopia, ettei vakuutuksen asianmukaisuutta tai soveltuvuutta asiakkaalle arvioida. (1,5 p)

c); VTL 49, 50 ja 54 §, diat 42 ja 43

8. Mikä seuraavista asiakasvaroja koskevista väittämistä pitää paikkansa?

- a) VTL ei tuo muutoksia asiakasvarojen vastaanottamista ja säilyttämistä koskeviin säännöksiin.
- b) Lähtökohtana on VTL:n mukaan, että vakuutusmeklari ei saa vastaanottaa tai välittää asiakkaalle tai tämän vakuutuksenantajalle kuuluvia varoja, jos asiakas on kuluttaja tai tähän rinnastettava muu taho.

- c) VTL:n mukaan vakuutusmeklari voi vastaanottaa asiakkaalle tai tämän vakuutuksenantajalle kuuluvia varoja esimerkiksi silloin, kun asiakas on asunto-osakeyhtiö.
- d) Asiakasvarojen erillisyysvaatimuksen täyttämiseksi riittää, että asiakasvarat pidetään kirjanpidossa erillään vakuutusmeklarin omista varoista. (1,5 p)

c); VTL 59 §; dia 52

9. Mikä seuraavista vakuutuslainsäädännön soveltamisalaa koskevista väittämistä EI pidä paikkansa?
- a) Vakuutuslainsäädännön sovelletaan ns. pakollisiin vakuutuksiin.
- b) Vakuutuslainsäädännön sovelletaan pakollisiin vakuutuksiin, mutta ei lakisääteisiin vakuutuksiin.
- c) Vakuutuslainsäädännön sovelletaan jätkevakuutuksiin.
- d) Vakuutuslainsäädännön sovelletaan lakisääteiseen tapaturmavakuutukseen.

b); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 131; Vakuutuslainsäädännön 1 §

10. Kun on kyse vakuutuksenantajan tiedonantovelvollisuudesta ennen vakuutuslainsäädännön tekemistä,
- a) vakuutuksenottaja voi vedota sellaiseenkin markkinointitietoon, jonka hän tiesi virheelliseksi ennen sopimuksen tekemistä.
- b) vakuutuksenantaja vastaa myös sivutoimisen asiamiehen, esimerkiksi automyyjän, antamasta virheellisestä tiedosta.
- c) vakuutuksenantajalla on etämyyntiä lukuun ottamatta näyttötaakka siitä, että vakuutuksenottajalle annettiin vakuutuslainsäädännön edellyttämät tiedot ennen sopimuksen tekemistä.
- d) vakuutuksenantaja voi vakuutuslainsäädännön tekemisen jälkeenkin täydentää antamiaan tietoja tai oikaista antamansa virheelliset tiedot. (1,5 p)

b); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s.146 ja 147

11. Mikä seuraavista vakuutuksenantajan vastuun alkamiseen liittyvistä väitteistä pitää paikkansa?
- a) Vakuutuksenantaja voi vapaasti päättää vastuunsa alkamisajankohdasta.
- b) Vakuutuksenantaja voi halutessaan sitoa vastuunsa alkamisen vakuutusmaksun suorittamiseen, mutta sairauslainsäädännön käyttämiseen liittyy rajoituksia.
- c) Vakioehdoissa voidaan sopia vakuutuksenantajan vastaavan vain sairauksista, jotka todetaan tietyn ajan kuluttua vakuutuksen voimaantulosta.
- d) Sekä ennakkomaksu- että sairauslainsäädännön käyttämiseen liittyy rajoituksia. (1,5 p)

d); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 157 ja 176; Vakuutuslainsäädännön 11 §

12. Mikä seuraavista liikennevakuutuslainsäädännön koskevista väitteistä pitää paikkansa?
- a) Liikennevakuutuslainsäädännön sovelletaan ajoneuvolle, jota ei rekisteröidä.

- b) Liikennevahinkolautakunta ei saa käsitellä asiaa, josta tuomioistuin on antanut lainvoimaisen ratkaisun.
- c) Vahinkoa kärsinyt voi esittää korvausvaatimuksen suoraan mille tahansa vakuutusyhtiölle.
- d) Vakuutusyhtiön on perusteltavat päätöksensä siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. (1,5 p)

b); Liikennevakuutuslaki 8, 60, 63 ja 65 §

13. Vakuutusedustuslaissa ei oteta kantaa asiamiehen ja meklarin välisiin riippuvuussuhteisiin samalla tavalla suoraan kuin meklarin ja vakuutuksenantajan suhteisiin. Selvitä, voiko meklari olla riippuvuussuhteessa asiamieheen ja perustele vastauksesi. (3 p)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy. Helsinki 2005, s. 31 ja 32

14. Selvitä, kuinka laajalti vakuutuksia on otettava vertailtavaksi tasapuoliseen analyysiin. Pohdi asiaa nimenomaan Suomen pienten vakuutusmarkkinoiden näkökulmasta. Kerro myös, miten meklarin pitää toimia, jos vertailtavien vakuutusten määrä on normaalia suppeampi. (3 p)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy. Helsinki 2005, s. 82 ja 83

15. VTL tuo joukon muutoksia vakuutusedustusta koskeviin säännöksiin. Kerro, ovatko seuraavat uuteen lakiin liittyvät väittämät oikein vain väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (3 p)

- a) Vakuutusmeklarilta ei edellytetä enää riippumattomuutta vakuutuksenantajista.
- b) Vakuutusmeklaritutkintoa edellytetään jatkossa kaikilta vakuutusten tarjoamisesta vastaavilta henkilöiltä eikä vain vastaavilta hoitajilta, mutta muulta henkilöstöltä ei jatkossa enää edellytetä tutkinnon muodossa osoitettua ammattipätevyyttä.
- c) Meklariyrityksen palveluksessa olevien vakuutusten tarjoamista harjoittavien henkilöiden on osallistuttava vuosittain koulutus- ja kehittämistoimintaan vähintään yhden työpäivän ajan.

kaikki väittämät ovat väärin; VTL 8, 20 ja 57 §, diat 12, 19, 20 ja 24

16. Määrittele käsitteet vakuutustapahtuma, vakuutuksenantaja ja vakuutettu (3 p)

Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 82; Vakuutussopimuslaki 2 §; VTL 5 §, dia s. 7

17. Selvitä, mitä tarkoitetaan vinkkiasiamiehellä. Onko tällainen toiminta vakuutusedustusta? Kerro myös, pidetäänkö tällaista toimintaa VTL:ssä tarkoitettuna vakuutusten tarjoamisena. (3 p)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 23; dia s. 6

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö. 4. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Sastamala 2010, s. 182 ja 183; Vakuutusopimuslaki 40 §

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO, HENKIVAKUUTUSOSA 3.5.2018

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönnumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönnumerosi ja kyseisen kysymyksen numero. Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–10 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen perusteella maksettavista korvauksista veronalaista tuloa on
- a) päiväraha
 - b) pysyvän haitan korvaus
 - c) tilapäisen haitan korvaus
 - d) hautauskustannukset (1,5 p)

a); Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 4. uudistettu painos Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2017, s. 100.

2. Potilasvahingon johdosta
- a) maksetaan korvausta potilaan henkisestä kärsimyksestä
 - b) maksetaan korvausta ainoastaan silloin kun jokin ensisijainen korvausjärjestelmä ei maksa korvausta
 - c) ei korvata kosmeettista haittaa
 - d) on pääsääntöisesti haettava korvausta kolmen vuoden kuluessa siitä, kun korvaukseen oikeutettu on saanut tietää vahingosta. (1,5 p)

d); Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 4. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2017, s. 40–42.

3. Mikä seuraavista väitteistä pitää paikkansa sairauskassoihin liittyen?
- a) Eläkkeellä oleva ei voi kuulua sairauskassaan.
 - b) Sairauskassan jäsenmaksun voi vähentää verotuksessa.
 - c) Sairauskassa voi korvata etuuksia enemmän kuin Kela.
 - d) Sairauskassan lisäetuutena maksamat päivärahat ovat ensisijaisia lakisääteisiin etuuksiin nähden. (1,5 p)

c); Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2017, s. 39

4. Mikä seuraavista on työeläkeasioiden muutoksenhakuelin:

- a) vakuutusosasto
- b) korkein oikeus

- c) vakuutuslautakunta
- d) sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta (1,5 p)

a); *Jaana Rissanen – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Hillevi Mannonen – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Ulla Suotunen: Työeläke. FINVA Finanssikoulutus Oy, 2017, s. 176 ja 179*

5. Lakisääteisen työtapaturmavakuutuksen perusteella EI korvata

- a) pysyvää yleistä haittaa
- b) kuntoutusta
- c) hautausavustusta
- d) tilapäistä haittaa (1,5 p)

d); *Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 4. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2017, s. 94 ja 97.*

6. Sijoitussidonnaiseen vakuutukseen liitetyt rahasto-osuudet

- a) ovat vakuutuksenottajan omaisuutta.
- b) ovat vakuutuksenantajan omaisuutta samalla tavoin kuin muukin vakuutuksenantajan sijoitusomaisuus.
- c) ovat vakuutuksenantajan omaisuutta, mutta vakuutuksenantajan on säilytettävä niitä erillään muusta sijoitusomaisuudestaan.
- d) ovat sekä vakuutuksenottajan että vakuutuksenantajan omaisuutta. (1,5 p)

c); *Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 107*

7. Mikä seuraavista yrittäjän eläkelain (YEL) mukaista vakuuttamisvelvollisuutta koskevista väitteistä EI pidä paikkaansa?

- a) Maatalousyrittäjätoimintaa ei vakuuteta YEL:n mukaan.
- b) Kommandiittiyhtiössä työskentelevään äänettömään yhtiömieheen ei sovelleta YEL:a.
- c) Yrityksen omistaja on vakuutettava YEL:n mukaan siinäkin tapauksessa, että hän ei työskentele yrityksessä.
- d) Avoimessa yhtiössä työskentelevään yhtiömiehen perheenjäseneen, joka ei ole yhtiömies, ei sovelleta YEL:a.

c); *Jaana Rissanen – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Hillevi Mannonen – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Ulla Suotunen: Työeläke. FINVA 2017, s. 75–77*

8. Mikä seuraavista YEL-vakuutusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Yrittäjän tulee ottaa YEL-vakuutus kuuden kuukauden kuluessa yritystoiminnan aloittamisesta.
- b) Jos yrittäjällä on useita eri yrityksiä, kunkin yrityksen piirissä tapahtuvaa yritystoimintaa varten tulee ottaa oma vakuutus.

- c) Vakuuttamisvelvollisuus ei koske sivutoimisia yrittäjiä.
d) Vakuutus voidaan ottaa takautuvasti kulumassa olevalle ja viidelle tätä edeltävälle vuodelle.
(1,5 p)

a); *Jaana Rissanen – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Hillevi Mannonen – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Ulla Suotunen: Työeläke. FINVA 2017, s. 82*

9. Yksityistapaturmavakuutuksissa tavanomaisesti käytetyn tapaturman perusmääritelmän mukaan korvattava tapaturma on

- a) passiivisesta tupakoinnista aiheutuva keuhkosityöpä
b) nilkan murtuminen saunassa tapahtuneen liukastumisen johdosta
c) auringonpistos
d) liikenneonnettomuudesta aiheutuva psyykkinen trauma (1,5 p)

b); *Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 180 ja 181*

10. Mikä seuraavista vakuutusyhtiön takautumis- eli regressioikeutta vapaaehtoisissa vakuutuksissa koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vakuutusyhtiön takautumisoikeus on laajempi henkilövakuutuksissa kuin vahinkovakuutuksissa.
b) Vakuutusyhtiöllä on takautumisoikeus maksamastaan kuolintapaussummasta, jos vakuutustapahtuma on tahallisesti aiheutettu.
c) Henkilövakuutuksissa takautumisoikeus ei koske sairauden tai tapaturman aiheuttamia kustannuksia tai varallisuuden menetystä.
d) Vakuutusyhtiön takautumisoikeuden yleisiä edellytyksiä ovat, että kolmas henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman joko tahallaan tai törkeällä huolimattomuudellaan tai että kolmas henkilö on lain mukaan velvollinen suorittamaan korvausta huolimattomuudesta riippumatta. (1,5 p)

d); *Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2013, s. 330.*

11. Mikä on tasoitetun maksun ja luonnollisen maksun ero kuolemanvaravakuutuksessa? (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 145.

12. Mitä tarkoittaa kriisiturva-käsite? Mainitse kaksi esimerkkiä kriisiturvasta. (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 205

13. Vakuutus sopimuksen sisältö määräytyy erilaisten lähteiden, niin kirjallisten kuin suullisten perusteella. Selosta pääpiirteittäin, mitä asioita joudutaan tarkastelemaan arvioitaessa yksittäisen tapahtuman korvattavuutta tehdyn vakuutus sopimuksen perusteella. (3 p)

Teemu Jokela - Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen Henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja Vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 209

14. Korvaus lääkevahingoista perustuu lääkevahinkovakuutusehtoihin. Kerro esimerkkejä, mistä vahingon kärsineellä on oikeus saada korvausta. (3 p)

Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 4. uudistettu painos. Finanssi - ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2017, s. 43

15. Vakuutus meklariyhtiössä vakuutusten tarjoamiseen osallistuvalla henkilöltä edellytetään vakuutusten tarjoamisesta annetun lain (VTL) mukaan hyvämaineisuutta, paitsi jos kyse on sivutoimisesta vakuutusedustajasta. Kerro, mitä hyvämaineisuus tarkoittaa tässä yhteydessä. (4 p)

VTL 16 ja 17 §; dia 15

16. Kerro, ovatko seuraavat PRIIP-asetukseen liittyvät väittämät oikein vai väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (3 p)

a) Asetuksen säännöksiä sovelletaan myös tapaturma- ja sairauskuluvakuutusten tarjoamiseen yksityishenkilöille.

b) Vastuu avaintietoasiakirjan laatimisesta kuuluu PRIIP-tuotteen kehittäjälle.

c) Avaintietoasiakirjalla tarkoitetaan asiakkaalle annettavaa markkinointiaineistoa.

a) väärin; b) oikein; c) väärin; Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1286/2014 vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevista avaintietoasiakirjoista

17. Kerro, ovatko seuraavat liikennevakuutukseen liittyvät väittämät oikein vai väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (3 p)

a) Liikennevahingossa surmansa saaneen vanhemmilla, lapsilla ja aviopuolisolla on aina oikeus saada korvausta kuolemantapauksen aiheuttamasta kärsimyksestä.

b) Jos liikennevahingon aiheuttaja on tuntematon, korvausta vahingoista voi hakea Valtiokonttorilta.

c) Liikennevahinkolautakunnan lausunnot eivät sido vakuutusyhtiöitä.

a) väärin; b) väärin; c) oikein; Yrjö Mattila (toim.): *Toimeentuloturva. 4. uudistettu painos. FINVA, 2017, s. 108–114*

18. Kerro, mitä seuraavat käsitteet tarkoittavat

- a) kuolevuushyvitys
- b) laskuperustekorko
- c) with profit –tuote (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus. 6. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 95–97, 102 ja 103

19. Selvitä, miten yrittäjän työeläkevakuutusmaksun ja eläkkeen perustana oleva työtulo määritellään. (3 p)

Jaana Rissanen – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Hillevi Mannonen – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Ulla Suotunen: Työeläke. FINVA 2017, s. 83 ja 84

20. Kerro, keillä ja millä edellytyksillä on työntekijäin eläkelain perusteella oikeus perhe-eläkkeeseen perhehuoltajan kuoltua. (4 p)

Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 3. uudistettu painos. FINVA, 2017, s. 250–252

21. VTL sisältää sijoitusvakuutuksia koskevia uusia säännöksiä. Kerro, ovatko seuraavat sijoitusvakuutuksiin liittyvät väittämät oikein vai väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (3 p)

- a) Jos asiakas ja vakuutusmeklari ovat sopineet, että vakuutusmeklari ei anna henkilökohtaista suositusta, ei vakuutusmeklarin tarvitse kysyä asiakkaalta tietoja tämän sijoittamiskokemuksesta.
- b) Asiakkaalta on kysyttävä mm. tämän tuntemien sijoitusinstrumenttien tyypeistä ja niihin liittyvien liiketoimien määrästä ja arvosta, mutta asiakkaalta ei yleisen tietosuoja-asetuksen nojalla saa kysyä tämän ammatista tai koulutuksesta.
- c) Vakuutusmeklarin on tarkistettava, että asiakkaan antamat tiedot pitävät paikkansa.

Kaikki väittämät ovat väärin; VTL 47 §; diat 38–40

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO, VAHINKOVAKUUTUSOSA 3.5.2018

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönnumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönnumerosi ja kyseisen kysymyksen numero. Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–10 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Ankaralla vastuulla tarkoitetaan niitä tilanteita, jolloin korvausvastuu syntyy tuottamuksesta riippumatta. Mihin seuraavista ankara vastuu ei sovellu?

- a) tuotevahinko
- b) katsojalle moottoriurheilukilpailussa aiheutunut vahinko
- c) liukastumisvahinko
- d) räjäytystyön yhteydessä sattunut vahinko. (1,5 p)

c); Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus. 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 33–38

2. Mikä seuraavista on lakisääteinen vakuutuslaji?

- a) lääkevahinkovakuutus
- b) ympäristövahinkovakuutus
- c) maatilatalouden vastuuvakuutus
- d) kiinteistönomistajan vastuuvakuutus (1,5 p)

b); Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus, 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Helsinki 2014, s. 167 ja 168

3. Mikä seuraavista työtapaturmakorvaukseen liittyvistä väitteistä pitää paikkansa?

- a) Oikeus saada korvausta on vain työsuhteessa olevalla.
- b) Työntekijällä ei ole oikeutta korvaukseen, jos työnantaja on laiminlyönyt pitää vakuutuksen voimassa.
- c) Korvausta voi saada myös etätöitä tehtäessä sattuneen tapaturman johdosta.
- d) Työnantaja ja työntekijä voivat halutessaan sopia, että työntekijä ei kuulu työtapaturmavakuutuksen piiriin, vaan saa sen sijaan jonkin muun työsuhde-edun. (1,5p)

c); Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, 2015 s. 24–27

4. Mikä seuraavista on työtapaturma-asioiden muutoksenhakuelin

- a) kärjäoikeus
- b) vakuutusosasto

- c) vakuutuslautakunta
- d) tapaturma-asiain korvauslautakunta. (1,5 p)

b); *Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, 2015 s. 167–171*

5. Mikä seuraavista EI ole riskien arviointimenetelmä?

- a) S II
- b) BIA
- c) CBA
- d) FTA (1,5 p)

a); *Ilkka Ilmonen – Jani Kallio – Jani Koskinen – Markku Rajamäki: Johda riskejä – käytännön opas yrityksen riskienhallintaan. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2016, s. 103*

6. Mikä seuraavista vakuutusten tarjoamisesta annettua lakia (VTL) koskevista väittämistä pitää paikkansa?

- a) VTL:ia sovelletaan vain vahinkovakuutusten tarjoamiseen.
- b) VTL:ia ei sovelleta sijoitusvakuutusten tarjoamiseen, koska ns. PRIIP-asetusta sovelletaan niiden tarjoamiseen.
- c) VTL:ia ei sovelleta vakuutusyhtiöiden harjoittamaan vakuutusten suoramyyntiin, sillä tällöin sovellettavaksi tulevat vakuutuslainsäädännön säännökset.
- d) VTL:ia sovelletaan vain rajoitetusti silloin, kun vakuutuksen tarjoajan toiminta koskee suurten riskien vakuuttamista. (1,5 p)

d); *VTL 1 ja 3 §, dia s. 4*

7. Mitä seuraavista vahinkotapahtumista EI korvattaisi työtapaturmana?

- a) Asiakas pahoinpitelee taksinkuljettajan matkan päätteeksi matkan maksamiseen liittyvän erimielisyyden vuoksi.
- b) Virkamies on matkalla Brysseliin kokoukseen. Lentokoneessa tarjoilukärky osuu virkamiehen jalkaan.
- c) Työntekijä poikkeaa työmatkallaan viemään lapset päiväkotiin. Päiväkodin lattia on pesemisen jäljiltä märkä ja työntekijä liukastuu saaden rannemurtuman.
- d) Työntekijä poikkeaa lähikaupassa matkallaan töistä kotiin ja liukastuu kaupasta lähdettyään jäisellä jalkakäytävällä saaden rannemurtuman. (1,5 p)

c); *Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, Vantaa 2015, s. 53–59*

8. Kenellä seuraavista yhtiömuotoisessa yrityksessä työskentelevistä EI ole oikeutta työtapaturma- ja ammattitautilain mukaiseen korvaukseen?

- a) Osakeyhtiön kirjanpitäjällä, joka omistaa 35 % yhtiön osakkeista.
- b) Kommandiittiyhtiön äänettömällä yhtiömiehellä.
- c) Osakeyhtiön toimitusjohtajalla, joka omistaa 30 % yhtiön osakkeista.
- d) Kommandiittiyhtiön vastuunalaisella yhtiömies, jolla on yhdessä aviopuolisonsa kanssa 60 % yhtiön määräysvallasta. (1,5 p)

d); Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, Vantaa 2015, s. 30–32

9. Mikä seuraavista vastuuvakuutusta koskevista väittämistä pitää paikkansa?

- a) Vastuuvakuutuksessa on vakuutettuna se, joka on kärsinyt vahingon.
- b) Vastuuvakuutuksessa on vakuutettuna se, joka on ottanut vakuutuksen.
- c) Vastuuvakuutuksessa on vakuutettuna se, jonka aiheuttamien vahinkojen varalta vakuutus on otettu.
- d) Vastuuvakuutuksessa ei ole varsinaista vakuutettua. (1,5 p)

c); Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Helsinki 2014, s. 91

10. Mitä vahinkoja konsultin vastuuvakuutus yleensä korvaa?

- a) vahingonkorvauksen, jonka konsultti on velvollinen maksamaan tekemättä taikka myöhässä tehdyn työn johdosta
- b) toimeksiantosopimuksen purkautumisesta aiheutuvan vahingon silloin, kun purkautuminen johtuu vakuutuksen kattamasta konsulttivahingosta
- c) uusien materiaalien tai menetelmien aiheuttamat vahingot
- d) puhtaiden varallisuusvahinkojen lisäksi myös henkilö- ja esinevahingot (1,5 p)

d); Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Helsinki 2014, s. 153–155

11. Kerro, ovatko seuraavat työtapaturma- ja ammattitautilakiin liittyvät väittämät oikein vain väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (3 p)

- a) Työtapaturmassa vahingoittunut voi mennä hoitoon yksityiselle lääkäriasemalle vain, jos hän on etukäteen ilmoittanut siitä vakuutuslaitokselle.
- b) Jos tutkimuksissa selviää, että kyseessä ei ole korvattava vamma tai sairaus, työntekijä joutuu itse maksamaan tutkimuskulut, kuten lääkärin palkkion.
- c) Työpaikan kaikkien työntekijöiden tutkimista eli ns. joukkotutkimusta epäillyn homealtistuksen vuoksi ei korvata työtapaturma- ja ammattitautilain nojalla.

a) väärin; b) väärin; c) oikein; Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, 2015, s. 83, 88 ja 89

12. Vakuutettavalla kohteella tai muulla etuudella tulee olla jokin arvo, josta se voidaan vakuuttaa. Selvitä lyhyesti, mitä tarkoitetaan omaisuuden

- a) jälleenhankinta-arvolla
- b) päivänarvolla
- c) käyvällä arvolla
- d) jäännösarvolla (4 p)

Tuula Pellikka - Petri Peilimö - Pasi Puntari -Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen. 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 142–145

13. Näyttövelvollisuuden jakautuminen korvaustilanteessa: mitkä seikat korvauksen hakijan tulee näyttää, mitkä seikat taas vakuutuksenantajan on pystyttävä näyttämään, jos haluaa niihin vedota? (4 p)

Tuula Pellikka - Petri Peilimö - Pasi Puntari -Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen. 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, 391 ja 392

14. Kerro,

- a) mistä osavakuutuksista kiinteistövakuutus koostuu
- b) mitä kiinteistövakuutuksen korvauspiirin ulkopuolelle on yleensä rajattu
- c) mitä kiinteistövakuutuksen suojeluohjeet tavanomaisesti koskevat (3 p)

Tuula Pellikka - Petri Peilimö - Pasi Puntari -Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen. 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 338, 340 ja 342

15. Selvitä neljä syytä, minkä seurauksena tuotevastuuvahinko voi aiheutua. (3 p)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus. 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 72

16. Luettele työsuhteen neljä perustunnusmerkkiä ja kerro, edellyttääkö työsuhteen syntyminen näiden kaikkien edellytysten täyttymistä. Voivatko osapuolet keskenään sopia, onko kyse työsuhteesta vai ei? (3 p)

Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, 2015, s. 26 ja 27

17. Työtapaturma- ja ammattitautilaissa on useita säännöksiä, jotka koskevat työntekijän asemaa sekä oikeuksia ja velvollisuuksia työtapaturma- ja ammattitautiasioissa ja vakuutussopimussuhteessa. Luettele näistä vähintään kuusi kappaletta (3 p).

Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, 2015 s. 20 ja 21

18. Selosta, millä perusteilla vahingonaiheuttajan korvausvelvollisuuden määrää voidaan alentaa ns. täydestä korvauksesta. Selosta myös, mitä seikkoja näissä tilanteissa otetaan huomioon määritettäessä korvattavaa määrää. (4 p)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus. 3. uudistettu painos, FINVA 2014, s. 41–45

19. Selvitä, mitä kyberriskillä tarkoitetaan ja mitä keinoja vakuuttaa sen varalta on. (3 p)

Ilkka Ilmonen – Jani Kallio – Jani Koskinen – Markku Rajamäki: Johda riskejä – käytännön opas yrityksen riskienhallintaan. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2016, s. 151

20. On olemassa useita tapoja luokitella riskit eri lajeihin. Yksi vakiintuneimmista on luokitella riskit neljään riskilajiin: strategisiin riskeihin, operatiivisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin ja vahinkoriskeihin. Luettele vähintään kuusi operatiivista ja kuusi taloudellista riskiä. (3 p)

Ilkka Ilmonen – Jani Kallio – Jani Koskinen – Markku Rajamäki: Johda riskejä – käytännön opas yrityksen riskienhallintaan. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2016, s. 77

21. Riskejä voi siirtää sopimuksin. Selosta lyhyesti, mitä tarkoitetaan sillä, että riski siirretään vuokraamalla. Kerro, millaiseen omaisuuteen riskin siirto vuokraamalla soveltuu erityisen hyvin ja miksi? (2 p)

Ilkka Ilmonen – Jani Kallio – Jani Koskinen – Markku Rajamäki: Johda riskejä – käytännön opas yrityksen riskienhallintaan. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2016 s. 137